Castro Ruz, Fidel Alejandro (1926–)

Kubai jogász, forradalmár, Kuba miniszterelnöke 1959 és 1976 között, majd az ország elnöke 1976 és 2008 között. 1926-ban egy kubai cukornádültetvényen született. 17 éves koráig édesanyja nevét viselte (Ruz), ugyanis édesapja nem ismerte el Castrót fiaként. Középiskolai tanulmányait egy havannai jezsuita iskolában végezte. 1945-től jogi tanulmányokat folytatott a Havannai Egyetemen, politikai pályafutása is akkor kezdődött.

1947-ben csatlakozott az ellenzéki Partido Ortodoxóhoz (Ortodox Párt), amely a korrupció és az Egyesült Államoktól való függés ellen küzdött. Egyetemi tanulmányai után jogászként dolgozott. 1952-ben a Partido Ortodoxo képviselőjelöltje volt, azonban Fulgencio Batista puccsa következtében a parlamenti választásokat elhalasztották. Ekkor jutott arra a következtetésre, hogy az Egyesült Államokkal kollaboráló Batista-rendszert forradalmi úton kell megdönteni. Földalatti, fegyveres szervezetet alakított, amely 1953. július 26-án támadást intézett a Santiago de Cuba melletti Moncada laktanyák ellen. A sikertelen akciót követően 15 éves börtönbüntetést kapott, de 1955-ben általános amnesztiával szabadult. Mexikóba utazott, ahol megszervezte a július 26-a mozgalmat. Mexikóban találkozott az argentin marxista forradalmárral, Ernesto Che Guevarával is, aki komoly hatással volt Castróra. Castro és hívei 1956-tól gerillaháborút vívtak a Batista-rezsimmel szemben, majd 1959. január 1-jén győztek.

A nacionalista Castro kormánya 1959-ben agrárreformot hajtott végre, majd 1960-ban az amerikai érdekeket sértve államosította a cukoripart. Castro mindvégig élesen Amerika-ellenes politikát folytatott, és hatalomra kerülését követően kapcsolatba lépett Moszkvával. A kubai rakétaválság alatt Castro követelte Hruscsovtól a nukleáris fegyver első használatát. A kubai rakétaválságot követőn Castro a harmadik világ elismert, karizmatikus vezetőjévé vált. Az 1970-es években Kuba csapatokat küldött a Szovjetunió támogatása végett Afrika számos hidegháborús válságövezetébe. 2008-ban – súlyos betegsége miatt – átadta a hatalmat öccsének, Raúl Castrónak.

„Castro eredetileg nem volt kommunista, nem fűzték kapcsolatok sem Moszkvához, sem Pekinghez. Féktelen hatalomvágya és az Egyesült Államokkal szembeni gyűlölete viszont valódi volt.” [Büky, 2001]

„Az az érzéketlenség, amivel mind Mao Ce-tung, mind Fidel Castro a nukleáris háború várható következményeihez viszonyult, valószínűleg az alapító forradalmárok militáns örökségéből fakadt: a nyers erő tiszteletét, a gyakorlati problémák lekicsinylését tükrözte.” [Gaddis, 2001]

(Csicsmann László)